

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 16 (2293) 2003 m. rugpjūčio mėn. 6 d.

Eina 46-tus metus

Melbourne

Šeimos patikėjimas Marijai Krikščionių Pagalbai

Šventoji Marija, Žmogumi gimusio Dievo Motina ir Krikščionių Pagalba! Mes išsirenkame Tave ypatinga šių namų Globėja ir visiškai atsiduodame Tavo motiniškai globai.

Šiuos namus ir visus jų gyventojus globok, sergėk ir laimink. Saugok juos, meldžiame, nuo gaisro, potvynio, audrų, karo, nuo vagių, plėšikų ir kitų negandų, kurias tu žinai. Sergėk juos ypač nuo girtavimo ir paleistuvystės.

Duok mums sveikatos, kantrybės, ištvermės, paslaugumo dvasios. Težydi šiuose namuose tyra krikščioniška meilė, kūrybingas šeimos sugyvenimas, nuoširdi bičiulystė su kaimynais.

Į Tavo motiniškas rankas, o Marija, sudedame savo darbus, vargus, kasdienius rūpesčius, kartu ir gyvenimo džiaugsmus bei pasitikėjimą ateitimi. Tu mus vesk Dievo įsakymų keliu ir padėk mums atsispirti prieš apgaulingas pasaulio viliones.

Marija, Krikščionių Pagalba, būk tikra Šeimininkė šių namų, kurie Tau patikėti!

(Asmeniškai: Mane išeinanti(čių) lydėk, sugrįžanti(čių) pasitik ir būk visuomet su manimi!)

Marija, Krikščionių Pagalba, melski už mus!

Marija - Krikščionių Pagalba

Dievas visa, ką tik nori, gali padaryti vienas, tačiau vis ieško pagalbininkų. Juos kviečia dirbti kartu su Juo, kad ir jie jaustųsi reikalingi ir už darbą gautų atlyginimą.

Kiekvienas mūsų esame kviečiami būti tokiais Dievo bendradarbiais.

Didžiausia Viešpaties bendradarbė, ypatinga Jo Pagalbininkė yra Švč. Mergelė Marija.

I. Šventosios Trejybės pagalbininkė:

- Dievo Tėvo pagalbininkė: Pasiųstas Viešpaties angelas... Ar sutinki tapti Išganytojo motina?...

- Šventosios Dvasios pagalbininkė: Tavo išciuose Šventoji Dvasia pradės...

- Sūnaus pagalbininkė: Dievas atėjo į pasaulį ir tapo

Žmogumi per Mariją. Ji - Dievo Motina: pagimdė, maitino, auklėjo, kentėjo...

II. Kristaus sekėjų, krikščionių pagalbininkė:

- Jaunosios Bažnyčios pagalbininkė: apaštalu, o ypač evangelisto Luko, kuris plačiau aprašo Jėzaus laukimą, gimimą,

Švenčių pradžia

"Prie Jėzaus kryžiaus stovėjo jo motina, jo motinos sesuo, Marija Kleopienė ir Marija Magdaliētė. Pamatęs stovinčias motiną ir mylimąjį mokinį, Jėzus tarė motinai: "Moterie, štai tavo sūnus!" Paskui tarė mokiniui: "Štai tavo motina!" Ir nuo tos valandos mokinsys pasiėmė ją pas save" (Jn 19,25-27).

Šis Šv. Jono Evangelijos skirsnis tarsi patvirtina Švč. Mergelės Marijos atėjimą į Mažąją Aziją, į Efezo miestą, nes Šv. Jonas savo Evangeliją skyrė efeziečiams. Logiška būtų manyti, kad Jėzaus patikėti vienas kitam Jonas ir Marija turėjo vykdyti paskutinę Kristaus valią ir vykti kartu.

Pradžioje, po Kristaus nukryžiavimo, jie apsigyveno Jeruzalėje. (Kai kurie teologai teigia, kad Švč. Mergelė Marija ten ir mirė.) Bet apie 36 metus,

Marijos namelį aplankius

Manoma, kad Turkijoje, netoli Efezo miesto, yra gyvenusi Jėzaus motina Marija.

Palestinoje prasidėjus didžiajam krikščionių persekiojimui, rašytojo istoriko Euzebijaus (265-340) liudijimu, Šv. Jonas išvyko Azijon. Žinant jo meilę Kristui ir didžiulę pagarbą jo motinai, galima dar kartą tvirtinti, jog, išvykdamas Azijon, jis kartu pasiėmė ir Mariją, kuriai tuo metu buvo 60 metų.

1995 metų liepos 5-oji. Begalinis karštis. Termometras pavėsyje rodo +42 C laips. Aš su 15-os prancūzų turistų katalikų grupe važiuoju aplankyti Meryem Ana Evi (Motinos Marijos namo), kuris yra ant Bulbul Dag kalno (turkų k., - Lakštingalos), 80 kilometrų nuo Izmiro, 11 kilometrų nuo Selčuko miesto, 7 kilometrų nuo Efezo. Kalnas neaukštas - apie

420 metrų. Pravažiavus Selčuką, kelias prastokas, vingiuotas. Apačioje lieka Septynių brolių miegančių slėnis.

Kanis, jaunas turkas musulmonas, puikiai kalbąs prancūziškai, turistus įspėja, kad Dievo Motinos namas jau netoli ir kad tikintieji privalo susikaupti. Vietovė pasakiško grožio. Bet paklausykime, ką pasakoja mūsų vedlys.

"1818-1824 m. čia apsilankė vokiečių poetas romantikas Klemens Bretan. Vykti į šią vietovę jį paskatino Vestfalijos Dulmeno miesto vienuolės stigmatizuotosios Onos Kotrynos Emerich vizijos ir pranašystės. Tarp įvairių vizijų buvo ir tokia: tankiame miške, (Nukelta į 2-trą psl.)

"Pagarbos himnai šiandien Tau aidi, Marija!

Tu išaukštinta labiau už angelų pulkus, Šventi su Kristumi amžinąją pergalės šventę."

"Džiaukimės su angelais ir garbinkime Dievo Sūnų, švėsdami Mergelės Marijos Emimą į dangų."
(Iš Žolinės Mišų)

vaikystę... Išgirdęs apie tai "iš pačios Jėzaus Motinos Marijos lūpų" (C.K.);

- pirmųjų krikščionių, vos gimusios Bažnyčios pagalbininkė, Bažnyčios, kuri buvo "su Marija, Jėzaus Motina": kartu meldėsi, gavo Šventąją Dvasią, stiprino priėmusiuosius krikštą;

- žmonių - šeimos pagalbininkė. Pakanka prisiminti Kanos vestuves...

- pagalbininkė krikščionijos, ypač jai sunkesniais laikais. Pavyzdžiui, Europai atsidūrus pavojuje patekti į turkų-musulmonų vergiją (Lepanto pergalė 1571 m. Pop. Pijus V tada įvedė į litaniją kreipinį į Krikščionių Pagalbą). Popiežius tapo Napoleono tremtinys. Popiežius Pijus VII, išėjęs į laisvę, paskelbė Marijos Krikščionių Pagalbos šventę gegužės 24 d.

III. Lietuvių tautos pagalbininkė:

- apsiरेikšdama Šiluvoje 1608 m. apgynė Lietuvą nuo protestantizmo ir ją paliko "Marijos žeme".

- Sovietinio slobino pasmerkta visiškam pranykimui, Lietuva pasivedė ypatingai Marijos globai (plg. Sibiro tremtinių ranka rašytą maldaknygę "Marija, gelbėk mus");

- per lietuvių kančią, ištvermę, tikėjimą Marija sudavė lemtingą smūgį sovietų imperijos tvirtovei: Lietuva tapo laisva ir pažadino siekti laisvės kitas tautas.

IV. Ypatinga šių laikų jaunimo pagalbininkė:

Devynerių metų Jonukui Bosko (gimė 1815 m.) Marija patikėjo itin sunkaus pramonės gimimo laikotarpio jaunimą. Rodanti besipešančius, tarsi žvereliai, vaikus, Marija įsakė: "Tu turėsi juos paversti švelniais avinėliais". Don Bosko planuos, vargs, dirbs - plėš savo įsteigtą jaunimui auklėti Saleziečių kongregaciją, visur kviesdamas į pagalbą Mariją ir visiškai Ja pasitikėdamas. Pagaliau, apžvelgęs nueitą kelią, iš širdies tars: "Visa tai - Jos darbas!" Ir patikėjo saleziečiams skleisti šį pamaldumą: "Gyvenime sunkius laikus: tikėjimui išlaikyti yra reikalinga ypatinga Marijos pagalba. Ir Švč. Mergelė Marija nori, kad Ją vadintume Krikščionių Pagalba ir šiuo titulu Jos šauktumės".

Praganius

Kunigo Algirdo Šimkaus laiškas, atvykstančio į Melbourną.

Viešpaties Jėzaus Kristaus malonė, Dievo meilė ir Šventosios Dvasios bendrystė tebūna su jumis visais!

Šiais žodžiais apaštalas Paulius veik prieš du tūkstančius metų atsiveikino su Korinto bendruomene, o šiandien jais sveikinu jus, mieli broliai ir seserys, tikėjimo namiškiai, iš anksto pamilti ir jau pasiilgti. Dėkoju Viešpačiui už Jo netikėtą malonę vykti svetingon Australijos žemėn pas jus – gyventi kartu su jumis, dalytis ta pačia duona ir druska bei visa kuo jums patarnauti. Tad pirmą pažinčiai, Henriko Antanaičio maloniai paragintas, norėčiau iš anksto tarsteli kelis žodelius apie save, idant atvykus lengviau ir greičiau galėtume Šventosios Dvasios bendrystę dalintis.

Gimiau žemaičiu 1961-ųjų gruodžio 8 d. – Mergelės Marijos Nekalto prasidėjimo dieną, prisilaikydamas šeimos tradicijų. Mat, visi mūsų šeimoje gimę per kokias nors šventes: mama – per Velykas, tėtis – Mergelės Marijos gimimo dieną, vyriausia sesė – apaštalo Pauliaus atsivertimo dieną, jauniausia – per Marijos apsilankymą ir tik vidurinioji sesutė gimusi šiaip. Gyvenome Biržuvėnuose, Telšių raj., išsibarsčiusiose ant Virvytės krantų aplink buvusį Gorskio dvarą, tad vaikystėje netruko nei medinių dvaro rūmų paslaptinių užkaborių ir palėpių, nei tuomet dar prižiūrėto parko įdomybių, nei raganų, kurios tais laikais apie Šatrijos kalną spiečiais skraidydavo. Pavasario linksmybės prasidėdavo per šv. Stanislovą – senelio gimtadienį. Vasarą su pusbroliais pas senelius tekdavo saugoti didžiulį vyšnių sodą nuo sirpstiančias uogas puolančių paukščių, kitaip sakant, “padirbėti” gyvomis baidyklėmis. Vasarą vainikas – vyšnių

kun. Algirdas Šimkus

skynimas ir babos gimtadienis. Susirinkdavo visa gausinga Šimkų giminė. Taigi, esu augintas bendro didžiulės giminės stalo, tarp šventų žmonių, nes visi mokėjo ne tik dirbti, bet ir švesti.

Savarankiškas gyvenimas prasidėjo nuo šešiolikos metų – išvažiavau mokytis muzikos. Taip per pačias įvairiausias patirtis prasidėjo laisvės studijos. Po kelerių tyrinėjimo metų atėjo laikas pasitikrinti, ką iš tiesų galiu. Taip 1982 m. atsiradau Maskvoje, kinematografijos institute studijuoti kino dramaturgijos. Matyt, reikėjo savo kailiu išbandyti, ką reiškia gyventi kitokioje aplinkoje, kitokioje kultūroje. Su laiku studijas Maskvoje derinau su darbu Vilniuje, kino studijoje. 1988 m. jau po mokslų, pakvietė dirbti į Lietuvos televiziją, TV filmų studiją. Kitais metais, pakvipo Laisvei, su nediduke tremtinių žurnalistų grupele teko pabuvoti lietuvių tremties vietose Sibiro šiaurėje, Nižnejansko apylinkėse.

Po kelių mėnesių – pirma kelionė į pasaulį už sienos, aplankyti

bičiulių Hamburge ir Miunchene. Šoką kelė ne tik tomis dienomis griuvusi Berlyno siena, bet ir pažintis su kitokiu pasauliu, aišku ir su tenyškiais lietuviais, kurių taip ir nepavyko įtikinti, kad nesu saugumo šnipas.

Darbą TV nutraukė Sausio 13-osios įvykiai. Neslėpsiu, atsigauti buvo nelengva. Bet vis dėlto tankiai išvažiavo. Grįžus televizijon darbavauš prie muzikinių laidų, bet suvisam įsikūriau kultūros laidų skyriuje. Atsitaro galimybė porai dokumentinių filmų ir ta galimybė pasinaudojau (kaip scenarijaus autorius).

Dar muzikos redakcijoje besidarbuodams kažkaip “įklimpau” į grigališkąjį giedojimą. Ir beveik nepastebėjau kaip prabėgo ketveri metai kas sekmadienio vakarą su grigališkojo choralo studijos giesmininkais giedant Miškose. Per choralą ne tik įsitraukiau į šaunią ir gyvastingą bendruomenę, bet gavau pažinti autentišką Vakarų Bažnyčios muzikinę tradiciją, per ją susipažinome su Solesmes (Prancūzija) benediktiniais, o per šiuos galėjome prisiliesti prie Europos didžiosios vienuoliškosios tradicijos.

Televizija netruko pasinaudoti mano nauja patirtimi – pasiūlė rengti savaitinę pusvalandinę katalikišką laidą. Tokiu būdu, pats to nesuprasdamas ir net nieko neįtardams, keletą metų, atrodo, ruošiausi studijoms kunigų seminarijoje. Nes po septynerių metų televizijoje Viešpaties valia ir mano paties pritarimu, 1995-ųjų rudenį pradėjau studijas Vilniaus kunigų seminarijoje.

Turbūt, TV darbo patirtis,

žemaitiškas būdas (kuris mums patiems regisi kaip ramus, atviras, švelnus ir linksmas, tačiau lietuviai jį kažkodėl vadina tyliu ir bjauriu užsispyrimu) ir matyt, iš senelių vyšnių sodo laikų išlikęs tam tikras baidykliskumas išvargino seminarijos vadovybę, kuri ketverius metus kentusi nusprendė nuo manęs pailsėti. Aišku, Viešpats nesnaudė ir mikliai pasinaudojo proga suvesti mane su Vilniaus Bernardinų bendruomene bei suteikė galimybę metu padirbėti katalikų radijuje “Mažojoje studijoje”. Po atostogų ir studijų pabaigos, 2001 06 29, apaštalo Petro ir Pauliaus dieną kardinolas A.J. Bačkis suteikė djakono šventimus, o po pusmečio, 2002 01 05 įšventino į kunigus. Nuostabu, kad per Tris Karalius, praėjus lygiai 40-čiai metų nuo mano krikšto dienos Luokės bažnyčioje, pats tą dieną pakrikštijau kūdikį ir mano numylėtoje Bernardinų bažnyčioje švenčiau pirmąsias mišias. Stebuklas, kitaip nepasakysi, Viešpaties malonės stebuklas. Taip pat malone pavadinčiau visą prabėgusį laiką, sklindą žmonių – mylinčių ir mylimų žmonių, tik skaudu, kad ne visuomet mokėdavau į tą gerumą ar šilumą su dėkingumu atsileipti. Kaip malonę priimu ir kvietimą atvykti į Australiją. Ir net įtariu, kad čia bus įsikūsiu švenčiausioji Mergelė (nuo kunigystės pradžios tarnauju Aušros Vartuose, o jūs meldžiatės irgi Marijos – Jūrų Žvaigždės globoje). Ką gi, jos motiniškai globai pasivedu. Nes tiek, atrodo, mokėsi, taip nieko doro ir neišmokau. Net angliškai (tik truputį skaitau). Turėsit ir jūs, broliai seserys, vargo su manimi – vėl visko mokyti iš naujo: ir geografijos, ir kalbos, botanikos ir vietos papročių, zoologijos ir apsiėjimo, ir aišku, vaikišciojimo žemyn galva (žiūrint iš Lietuvos). O kol kas – likime maldoje vieni už kitus ir – iki pasimatymo.

Jūsų visų – kunigas Algirdas Šimkus

Žemės Karalienė

Švč. Mergelės dangun ėmimas – tai liturginė rugpjūčio 15-osios šventė. O Lietuvoje – Žolinė. Prie altorių žmonės ateina nešini puokštėmis: keletas jau nunokusių javų varpų, keletas darželio gėlių, dar kokia žalumyno šakelė.

Tai Žemės Dievo šventė. Pasiklausykime psalmių, giedamų gausiai susirinkusiems žmonėms. Bažnyčioje tvyrant gėlių kvapai: “Ganyklos kaimenėmis sumirga, slėniai kviečiais subanguoja, teskamba dainos ir giesmės...”

O pati svarbiausioji šios šventės mintis yra tokia: pati gražiausioji gėlė, gėlių gėlė – tai Ji. Ji iš Žemės kilusi, iš mažučio judėjų kaimelio. Ji iš Žemės paimta dangun, kur angelai ir arkangelai. Žemė atiduoda dangui savo Dukrą. Šiandien mes džiaugiamės žemės grožiu, prisimindami Ją – grožio karalienę.

Grįždami iš bažnyčios, nešdamiesi pašventintas gėles, galime klausytis himnų tęsinio. Ir čia, laukų erdvėje, nors nepalydimi vargonų, gieda kviečiai, rugiai, žolynai. Pasėjai, žmogau, vieną grūdą, o geroji žemė kantiariai subrandino ir atidavė tau keliasdešimt! O ir obelų šakos lūžta nuo obuolių gausybės! Jos gieda tau, žmogau, žemės valdove! Nuo nesuskaičiuojamų gėlių himnų, o ir nuo tų kuklių bulvių kuždesio tebūna tau saldu ir gera! Jau nukrito bulvių žiedai, džiūsta bulvienojai, bet atkask kelmą ir pamatysi, kad vietoj vienos, pavasarį vagon įdėtos, esama dvidešimt, o kai kur gal ir daugiau.

Skamba, skamba himnai (Lietuvoje) šiltą, skaisčią besibaigiančios vasaros dieną, sklinda gėlių aromatas. Eina žemės valdovas, dėkoja savo maitintojai. Netrukus jis vėl užars, apšės hektarą po hektaro. Užsitrauks žaidzos – apleistos, dirvonuojančios žemės lopiniai. Kiekvienas grumstas neš gyvybę, derlių, žmones džiugins! O Ji? Juk Jos globai mes pavadėme savąjį kraštą, pavadiname Lietuvą Jos žeme. Tokia žemė negali būti apleista, nederlinga, nedosni!

Tėvas STANISLOVAS – iš “Apie Meilę ir tarnystę”

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ant aukšto kalno, netoli Azijos miesto Efezo, glūdi mažas namelis, kuriame gyveno Jėzaus motina Marija. Šalimais – švento vandens šaltinis. Nors poetas tuomet nieko nerado, bet įkalbėjo vienuolius lazaričius iš Izmiro (Smyrno) pradėti krupštesnes namelio paieškas. 1891 m. liepos 29 d. išsekę,

išvargę ir ištroškę lazaričiai atvyko į šią vietovę.

Namelio niekur nematyti. Jie prieina prie tabako plantacijos dirbančių moterų ir paprašo vandens. Tos pasako, kad vandens jau nebeturi, bet esą vandens pakankamai šaltinyje prie

vienuolyno griuvėsių. Ir pirštu moterys parodė į tarp medžių stūksančio namelio griuvėsius. Nustebę, susijaudinę lazaričiai ėjo į tą vietą ir čia pat, užmiršę troškulį, dar kartą perskaitė sesers Kotrynos Emerich vizijų aprašymą. Viskas sutampa: sugriuvęs namas, už namo – kalnas, o nuo jo – vaizdas į Egejo jūrą...

1894 m. išvalomas šaltinis, atstatoma koplyčia, užveisiamas sodas, įrengiamas viešbutėlis maldininkams ir namelis vienuolėms. Architektas Raimondas Perė atnaujina freskas, įrengia marmurinį altorių, apšodina pakeles alyvmedžiais ir kiemelyje pastato Švč. M.Marijos statulą.

1914-1918 m. karas. Čia įsikuria sulaukėję kareiviai ir beveik viską nuniokoja. Tik 1926 m. koplyčia iš naujo pertvarkoma, remontuojama. 1950 m. Turkijos

vyriausybė Meryem Ana Evi paverčia turizmo vieta, pagerina maldininkų kelią (pirmieji maldininkai čia atvyko 1896 m.).

Atgimimo laikotarpis prasideda 1950 m. Dabar – tai šventa vieta, kaip ir Lurdas Prancūzijoje. Koplytėlė nedidelė. Daugybė lankytojų, o Hazreti Meryem Ana Suyu (trykštantis Motinos Marijos šaltinio vanduo) traukia visus ištroškusius ir sergančius. Vanduo gavinantis, šaltas. Platanų medžiai pilni paukščių. Virš galvos – lapų šlamesys.

1967 m. liepos 26 d. čia meldėsi popiežius Paulius VI. 1979 m. lapkričio 30 d. buvo užsukęs ir popiežius Jonas Paulius II, atnašavo čia šv. Mišias. Manoma, kad rugpjūčio 15 dieną, šią dieną iš čia Švč. Mergelė Marija įžengė į dangų.

Taip kalbėjo vedlys. Uždegėme žvakutes...

Laurynas SKUPAS

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštautienė.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

Lietuviška Lietuva

dr Jonas KUNCA, M.D.

Kad dabar turime nepriklausomą ir kartu tautinę Lietuvos valstybę su sostine Vilniumi ir Klaipėdos uostu, laikome savaime suprantamu dalyku. O kelias į tokią Lietuvą buvo ilgas ir sunkus. Mes linkę tai lyg ir pamiršti, nes esam užsiėmę politiniais žaidimėliais ir visų rūšių dejavimais. Dėl to čia suglaustai vėta prisiminti Lietuvos valstybės istorinę raidą.

Atsidėkodamas už karališką karūną karalius Mindaugas padovanojo Kalavijuočių ordinui vakarinę Žemaitijos dalį. Vėliau Jogaila kryžiuočiam atidavė visą Žemaitiją iki Dubysos, o Vytautas net iki Nevėžio upės. Gerai, kad žemaičiai tų dovanų nepripažino ir smarkiai priešinosi mėginantiems juos pavergti ir apkrikštyti kryžiuočiam. Keleta kartų jie sukilo. Sugriovė net vokiečių pastatytą Klaipėdos pilį. Dėl Žemaitijos įvyko ir lemiamas Žalgirio mūšis, kurio laimėjimas davė progą vesti ilgas derybas dėl Žemaičių atgavimo. Jos baigėsi Melno taikos sutartim. Žemaičiai vėl tapo Lietuvos valstybės dalimi, bet su specialiomis teisėmis. Ir krikštą jie priėmė vėliau negu likusi Lietuva.

Nors Vytautas Didysis norėjo kartu atgauti ir Klaipėdą, tai jam nepavyko. Vienintelis mūsų uostas liko vokiečių rankose iki 1923 m., kada mūsų savanoriai ją užėmė. Klaipėdos kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos, bet kaip autonominė jos dalis. 1938 m. ją vėl praradom

priversti priimti Berlyno ultimatumą. Sostinę Vilnių jau senokai buvo pagrobę lenkai. Mūsų mažos valstybės padėtis buvo apgailėtina.

Tuo momentu mūsų šalies likimą pradėjo spręsti istoriniai įvykiai, o ne mes patys. Hitleris ruošėsi atsiimti Danzigo koridorių iš Lenkijos. Tam reikėjo taikos sutarties su S. Sąjunga. 1939 m. rugpjūčio 23 d. Reicho užsienio reik. Ministras Ribentropas nuvykęs į Maskvą pradėjo derybas. Už taikos sutartį Stalinas pareikalavo Suomijos, Baltijos valstybių ir dalies Lenkijos bei Besarabijos. Vokiečių derybininkas, trumpai telefonu pakalbėjęs su Hitleriu, sutiko su Stalino reikalavimu, bet su sąlyga, kad Lietuva liks vokiečių interesų pusėj ir kad bus prie jos prijungtas Vilnius ir jo sritis. Tokią sutartį jie ir pasirašė. Vokiečių reikalavimas prijungti Vilniaus kraštą prie Lietuvos jiems buvo naudingas, nes jis galų gale tektų Vokietijai. Žinodami lietuvių norą atgauti savo sostinę, vokiečiai tuoj pat paragino Lietuvą, kad ji pati atsiimtų Vilnių. Žadėjo tam žygiui duoti modernios ginkluotės. Bet, kaip po dviejų raginamų mūsų vyriausybė atsisakė prisidėti prie karo su Lenkija, Berlynas sutiko patenkinti naują Stalino reikalavimą ir perleisti S. Sąjungai ir Lietuvą. Vis tik, Maskva pildė sutartį ir Vilnių grąžino Lietuvai. Tik skelbė, kad tai daro geranoriškai, o ne pagal susitarimą su Vokietija. Taip ir įvyko. Vilnius buvo mūsų, o mes rusų.

Betgi jis jau buvo sovietinės Lietuvos respublikos sudėtyje.

Klaipėdos kraštas buvo jėga atimtas. Po pralaimėto karo jis savaime buvo sugrąžintas. Tik padedant istorinių įvykių eigai mes tapome nepriklausomi su Vilniumi ir Klaipėda.

Kažin ar daug kas iš mūsų dabar pagalvoja, kodėl Lietuva išliko tokia lietuviška, su virš 80 procentų lietuvių dauguma, kai Latvijoje ir Estijoje beveik pusė gyventojų yra rusai ir kiti slavai. Aišku, kad partizanai po karo atbaidė okupantus. Bet daug rusų atsiųstų valdininkų dėl to neišbėgo. Laimei, atsirado visai netikėtas pagalbininkas –KGB viršininkas Berija, kuris, po 1953 metų pradžioje mirusio Stalino, ruošėsi perimti obsoliučią valdžią. Jam reikėjo kuo daugiau visų sov. Respublikų paramos. Besigerindamas jis davė įsakymą respublikom suorganizuoti savus kadrus, kad pakeistų svetimtaučius valdininkus savais. Toks apeliavimas į patriotiškus jausmus rado didelį atgarsį Vilniuje. Ypatingai už tai buvo ano meto min. pirm. Mečys Gedvilas. Tuojau buvo atleisti iš pareigų ir išsiųsti į Rusiją 3000 svetimtaučių ir jų vieton pasodinti lietuvių. Tiesa, tais pačiais metais Berija buvo likviduotas bet Vilniaus valdžia rusam turėtų vietų negrąžino. Taip ir išvengta didesnio okupantų antplūdžio. Lietuvos dabarčiai ir ateičiai labai svarbu, kad mes turime nacionalinę valstybę, o ne pavojingą tautų mišinį.

Tuos istorinius laimėjimus turėtumėm tinkamai įvertinti, bet ne žodžiais, o sąžiningu ir racionaliu Tėvynės atstatymo darbu.

Ar ne per daug įstatymų?

Jau keturiolikti metai, kai Lietuva laisva, demokratinė valstybė. Deja, dalis mūsų jaunimo ta laisvę, demokratija nemoka naudotis. Vietoj to, kaip kad prieškarinėje Lietuvoje, burtūsi į patriotines organizacijas – skautus, jaunuosius ūkininkus, jaunalietuvius, šaulius, užsiimtų sportu, saviveikla, turizmu ir kita kultūringa veikla, šiandien nemažai jų kryпта į nusikaltimus, girtuokliavimą, narkomaniją. Tokiam gyvenimui reikia pinigų. Todėl jie pradedą, susijungę į grupes, vagiliauti, plėšikauti, silpnesnius reketuoti. Sutemus dėl jų žmonės bijo į gatvę išeiti.

Dėl viso to iš dalies kalta ir Lietuvos valdžia. Jau per daug prikūrė įstatymų nepilnamečiams ginti. Suprantu, reikia vaikus apsaugoti nuo prasigėrusių tėvų ir kitų įskrypėlių. Bet dėl tų begalinių įstatymų kartais net padorūs tėvai prirėkūs bijo diržą į rankas paimti. Mat atžalai pasiskundus Vaikų gynimo komisijai, gali būti apkaltinti kaip nepilnamečių skriaudėjai. O mokytojai šiuo metu apskirtai neturi jokių teisių. Negali išdykaujančio mokinio pastatyti į kampa, palikti po pamokų. Liko vienintelė priemonė – pasiskusti jo tėvams. Bet šiandien ir tėvai ne visi moralūs. Yra ir tokių, kurie, gindami savo atžalą, dažnai apkaltina pačius mokytojus už priekabiavimą prie jų vaiko. Todėl dalis jaunimo, ypač tokių tėvų ir suka į klystkelius. Tai vaizdžiai parodė įvykiai Raseiniuose.

Aleksandras JUŠKA, Druskininkai

Įvertinti Darbo Metai (Augustino Kubiliaus veikla)

Prieš virš penkiasdešimt metų atsidūrė Australijoje, pradėjome tautinės ir net religinės išlikimo galimybės kovą. Reikėjo daug pastangų ir pasiryžimo atsispirti aplinkai, kuri negailestingai niveliavo visas mūsų atsivežtas tautines ir religines vertybes.

Šiandien po tiekios metų dar galime pasidžiaugti turį savo religinius ir tautinius įsitikinimus, kurie dar vis aluoja mūsų pačių įsigyose ar pastatytose "virtovėse" – Lietuvių Namuose ir Šv. Kazimiero parapijos koplyčioje ir jos aplinkoje. Amžiaus našta pamažu slėgia kažkada jaunus ir ištvermingus pečius ir nuovargis lėtina žingsnius. Dažnai su ilgesiu žvelgiame į praeitį, kurioje būta tiek daug energijos, pasiaukojimo ir darbo.

Augustinas Kubilius išvydęs pasaulį 1920 lapkričio 11 d. gražioje Žemaitijoje, Kusų kaime, Mosėdžio valsčiuje, nuo pat lopšio giliai įdiegtas tikėjimas neišblėso iki šių dienų, kuris skatino darbuotis savo krašto meilės, kalbos ir įsitikinimų išlaikymui ir puoselėjimui.

Mokslo šviesos siekti Augustinui nebuvo lengva. Lankė pradžios mokyklą, vėliau suaugusiųjų gimnaziją, kurią baigia Vokietijoje, Rebderfe 1946 metais. Stoją į kunigų seminariją, bet kunigiu nebuvo jam lemta tapti. Vėliau vedęs Rusnę Šilingaitę, 1950 metais išvyksta į Australiją. Teko daug darbuotis ir stengtis šeimai sukurti nuosavą pastogę, kuri vis didėjo; net šešetas; viena dukra ir penki sūnūs. Šiandien Augustiną ir Rusnę sveikina trylika anūku ir trys proanūkai.

A. Kubilius prel. dr. P. Jatulio bibliotekoje-spaudos kioske

Augustino religinė ir tautinė veikla labai plati. Jis, vos atvykus Australijon, kun. dr. P. Jatulio kviečiamas pradėti vesti vos keletos knygų bibliotekėlę – spaudos kioską. Iš šio spaudos kiosko išaugo ir iniciatoriaus kun. dr. Pauliaus Jatulio vardo biblioteka. Jis ir šiandien joje dar darbuojasi. Daug pasiaukojimo ir darbo Augustinas pašventė spaudos kioskui, suteikdamas visiems lietuviškos knygos ir dainos mylėtojams progą įsigyti lietuvišką knygą ar plokštelę, ar užsisakyti lietuviškos spaudos.

Įsisteigus Adelaidėje ateitininkams, Augustinas įstoja į ju

eiles ir daug metų dirba jų valdyboje. Darbo būta nemažai; jaunimo stovyklos, literatūros vakarai, agapės ir kiti renginiai. Gilaus, dar iš mažens motinos įdiegto tikėjimo vedamas, jis yra vienas iš pirmųjų tautinės lietuvių parapijos kūrėjų Adelaidėje. Teko nugalėti nemažai skeptikų ir kritikų, bet pasiryžimu ir neauklstamomis pastangomis išaugo Šv. Kazimiero parapija, graži koplyčia su lietuviu kunigu, kuris dar ir šiandien lietuviškoje aplinkoje ir kalboje atnašauja šventas Mišias. Augustinas pašventė visas savo jėgas parapijos gyvenimui; ar tai būtų patarnavimas šventom mišioms, ar koks nors religinis ar kultūrinis rengimas. Be atsakinėjimų, be pasiteisinimų stengiasi padėti, stengiasi, kad vyktų religinė ar kultūrinis rengimas, kuriai jis negaili jėgų.

Susiorganizavus Keston Kolegijai tikėjimui ginti, Augustinas įsijungia į jos veiklą ir yra vienas iš darbsčiausių jos narių. Gaila, kad lietuviai nepilnai pasinaudojo šia svarbia kolegijos veikla. Augustinas turėtų gimė su knyga rankoje; t.y. lietuviška knyga. Jis nemažiau, jei nedaugiau negu kiti lietuviškai ir religinei veiklai atiduoda valandų. Kai šiandien lietuviška knyga neberanda kelio į lietuvių namus, Augustinas ją globoja ir bando ją dar išlaikyti, dar remia, bet atrodo, kad lietuviškos knygos likimas Australijoje yra gana kritiškas. Jis labai rūpinosi ir stengėsi kuo plačiau išplatinti

ALKF leidžiamą katalikiškos minties laikraštį "Tėviškes aidus".

Augustinas keletą metų buvo Australijos Lietuvių Katalikų Federacijos įgaliotinis Adelaidėje. Šiame trumpame Augustino Kubiliaus gyvenimo ir veiklos apžvalgoje neįmanoma suminėti visų jo darbų, pastangų ir kartais nusivylimų. Tai tik žvilgsnis į jo pasiaukojimą ir atsidavimą lietuviškai religinei ir tautinei veiklai.

Š.m. liepos 2 d. įvykusiame Šv. Kazimiero parapijos ir Lietuvių Caritas Inc. Metiniame susirinkime, susirinkimą atidarė kun. J.N. Petraitis, MIC, pakviesdamas pirmininkauti P. Gasiūną, sekretore – R. Kubilienę. Po visų pranešimų, kurie buvo susirinkimo priimti ir išrinkta nauja Taryba. V. Baltutis pristatė Augustiną Kubilių, kviesdamas susirinkimą suteikti jam Šv. Kazimiero parapijos ir Lietuvių Caritas Inc. Garbės nario titulą. Susirinkimas plovimu pritarė Augustinui Kubiliui už daugiametę veiklą suteikti Garbės nario titulą. Ta proga, atsidėkojant Augustinui už pasišventimą ir darbą, prisiminimui įteiktas gražus Rimo Daugalio medžio režinys.

Nors A. Kubilius atsisakė, dėl sveikatos, kandidatuoti į parapijos Tarybą, bet sutiko ir toliau vesti prel. dr. P. Jatulio vardo biblioteką – spaudos kioską ir parapijos archyvą.

Susirinkime dalyvavo 30 parapijos ir Lietuvių Caritas narių. Tai labai mažas skaičius. Jaunimas atitolo nuo religinės ir tautinės mūsų veiklos, paskęsdamas lengvame australiškame gyvenime.

V. BALTUTIS

VALSTYBĖS DIENA CANBERROJE

Valstybės Dienoje "Tembras" su Canberros Apylinkės Valdybos nariais, iš k. pirm. Viktoras Martišius, Rita Mačiulaitienė, Romas Katakauškas, Barbara Šilinis, Birutė Kymantienė, Laima Žilinskienė, Sigita Gailiūnaitė. Tado Žilinsko nuotr.

Prieš savaitę dalyvavę Karališkuose Pietuose Sydnėje, nutarėme nuvykti Canberą, į Valstybės Dienos paminėjimą. Po Trakų Pilies statybos pabaigtuvių taip ir nebuvo ime įkėlę koją į Australijos sostinę.

Liepos 13-osios gražus rytas, gražios apylinkės, aukšti kalnai, nuo kurių akį džiuginantys nuostabūs vaizdai, tai ir net nepajutome atsidūrę prie išdžiūvusio ežero. Sustojome pasigrožėti gamta, bet aštrus šaltas vėjas privertė ne tik mus, bet ir kitus tesančius smalsuolius, nedelsiant tęsti kelionę.

Be bėdos susiradome Canberra Yacht Club ir galvojome, kad būsimė pirmieji, be besidairant kur būtų galima gauti kavos puodelį, pamatėme mums bemosikuojančias rankas. Melbourniškės Birutė Kymantienė ir Rita Mačiulaitienė, jau linksmai šnekučiavos su canberiškais.

Neilgai trukus pradeda rinktis ir kiti lietuviai. Prisistato ir pats vyriausias bosas Viktoras Martišius, aiškindamas, kad jei ne canberiškis, nesvarbu kas esi draugas, priešas ar net giminė – \$30.00 nuo galvos klok, brolyti, ir tiek. Nors toliau seka paaiškinimas kad "jei visiems būtų nemokamai, tai sydniejiškiai su pora autobusų atvyktų". Nusišypsojęs prideda: "bet valgyti ir gert galėsite kiek noresite!"

Prisirinko gražus skaičius vietinių lietuvių, o tu užsieniečių tesuskaičiavau tik 5 mudu du su Nijole iš Picton, Bungarda iš Geelong ir puikiosios *Tembrietės*. Jei dar kas kitas buvo užklydęs – neatpažinau.

Minėjamą abiem kalbomis aiškiai, trumpai atidarė pirmininkas V. Martišius pakviesdamas prelegentę Rasą Mauragienę. Paskaitą lietuvių kalba prasmingai lietuvių valstybės apybraižą; karūnacija, nepriklausybė, atstatymas. O angliškai gražiai papasakojo savo prisiminimus iš ankstyvesnės viešnagės Lietuvoje, kur teko lankytis Vilniuje ir dalyvauti Valstybės Dienos įvairiuose parengimuose.

Įdomu, kad tiek Sydnėje, tiek Canberroje abu prelegentai kalbėdami angliškai nekartojo minčių, vartotų lietuvių kalboje. Tai verta įsidėmėti ateities prelegentams.

Canberroje girdėjome istorinius faktus, o Sydnėje gavome gundančių minčių ką mums reikėtų atlikti Valstybės gerovei. Lietka didelis klausimas ar visos mintys, tiek V. Donielos melbourniškiam, tiek A. Taškūno sydniejiškiam liks kaip balso šaukšmas dykumoje. Ar atsiras kas pagalvos paremti juos ir lengvai nugalėti tas įmanomas kliūtis. Ar

liksime patenkinti pasiklausę apie gražią praeitį, nieko neveikdami vėl susibursime kitais metais, tie, kurie dar tebebūsime gyvųjų tarpe, pasidžiaugsime mūsų prosenių garbinta praeitimi ir lauksime gal iškris iš dangaus manų.

Meninę dalį pristatė Sigita Gailiūnaitė. Esame girdėję Birutė Kymantienę ir Ritą Mačiulaitienę Melbourne, Adelaidėje, Sydnėje ir visuomet *Tembras* pakelia dvasią suteikia neišpasakytą malonumą. Ši kartą pradėjo *Nemunas atves* ir ši daina, lietuvių bei anglų kalbomis džiugiai buvo priimta visų susirinkusiųjų. Po to: *Lai žino, Lopšinė gimtinei ir motinai, Brangiausios spalvos, Gimtinės aidai*. Po pertraukėlės pradėjo su *Pradės aušrelė aušti* ir kiekviena daina vis gražesnė už kitą. Tai: *Motinėle, Ta mūs seselė, Devynbalsė, Dobiluos, Jaunystė, Ramunėlė, Pušelė*. Visi vis norėjo daugiau. *Puikios rožės* buvo skirta Bendruomenės Sąjungos Valdybai ir kiekvienas valdybos narys gavo po raudoną rožę. Tai buvo tikrai įspūdinga. Plojom ir prašėme dar daugiau ir išsiprašėme pakartoti *Ramunėlę*. Nesinorėjo per daug darytis koncerto metu, bet, užmetus žvilgsnį į šonus, matėsi ne vieną iš ponijų braukiančią ašarą, o keletą vyriškių valančių aprasojusius akinius. Šios dvi dainininkės savo gražiais balsais ir parengtu repertuaru nukelia mus į mūsų vaikystę, jaunystės dienas, į Tėvynę. Pagalvojau, kad tas 30 verta vien tik už koncertą, nes tokį malonumą ne dažnai turime. Po padėkos dainininkėms ir gėlių įteikimo minėjimas baigėsi Tautos Himnu.

Žiūrint pro langą į ežerą, matėsi plaukiojantys laivai, jachtos. Jautiesi tarsi Trakuose būtum, Trakų pilies puotoje. Vyno buteliai tušti prapuola, atsiranda pilni. Bandai skaičiuoti "normą", bet skaičiai nutrūksta. Nepastebi kaip ir konjako taurėlė atkeliauja. Kam ko neužtenka, ragina vis daugiau. Na, čia tai ir buvo tie niekur nereklamuoti *Karališki pietūs*.

Senai matyti veidai, jaunystės draugystės, prisiminimai, naujos pažintys, žinomos pavardės, nematyti veidai. Ieškojimas stipresnių gėrimų mažiau ragavusių vairuotojų... Gražiai praleista popietė.

Tadas Žilinskas, žiūrėdamas į mano paraudusią nosį, sako neišleisįs kol nosies spalva neatsigausianti "pernakvokite". Nenakvojame, bet pas Žilinskus vis tik kavą gėrėme. Čia vėl daina, nes šeimininkė prašė atėjusiems anūkams pasidžiaugti lietuviškais melodijomis, be to sužinojome jog vienas iš anūkių buvo tos dienos herojus, į priešų vartus ne vieną

Mindaugo karūnavimo sukaktis Melbourne

Liepos 6 d. Melbourne Apylinkės Bendruomenė paminėjo 750-ties metų, Mindaugo karūnavimo, sukaktį. Tai ypatingai šventei buvo aukojamos šv. Mišios, kuriose dalyvavo kelios organizacijos su savo vėliavomis. Šiai progai kunigaš E. Arnašius pasakė pamokslą. Šv. Mišių metu giedojo "Danos vyrai", "Dievo avinėli" su B. Kymantiene, B. Staugaitiene, R. Mačiulaitiene ir G. Pranauskienė.

Lietuvių Namuose koridoriuje ant sienos buvo iškabinti piešiniai mūsų jaunimėlio, skirti karaliaus Mindaugo 750-oms karūnavimo metinėms. Mūsų entuziastės jau senai ragino vaikučius piešti. Džiugu, kad vaikai neliko abejingi šiai parodai. Joje dalyvavo 15 vaikų su 23 savo piešiniais. Buvo sudarytos dvi grupės iki 10 m ir 11-16 m. amžiaus.

Atėjusieji į Lietuvių namus sustodavo prie piešinių ir džiaugėsi vaikų darbu. Visi darbeliai buvo

įdomūs, gražūs, tvarkingi atitiko temą. Buvo suprantama kas nupiešta. Pastebėjau, kad dauguma žmonių gėrėjosi Mindaugo gražiai nupiešta barzda. Iš tiesų tai įdomus darbas, gražiai išgauta mintis.

1 val. 30 min. ALB Melb. Apyl. Valdybos pirmininkas P. Kabaila pavedė šventę, buvo įneštos vėliavos. Jis pakvietė kunigą E. Arnašį įvokacijai.

Trumpą bet labai aiškiai perdavė savo paskaitą apie Mindaugo garbingą sukaktį Australijos Lietuvių Fondo pirmininkas Algis Šimkus. Jis pažymėjo, kad Mindaugas sekė tėvo pėdomis, bet jis buvo galingesnis už tėvą. Mindaugas užvaldė nemažai kunigaikštijų. Jis žinojo, kad be krikščionybės negaus karūnos, todėl priėmė krikštą, bet gal širdyje liko pagonis. Rygos arkivyskupas sutarkė taip, kad Mindaugas būtų jam pavaldus. Mindaugas su tuo nesutiko ir siuntė tris kartus savo pavaldinius į Rygą. Mindaugas (Nukelta į 5-tą psl.)

Mindaugo piešinių konkurso laimėtojai

įvairių užtarnavęs savai komandai.

Lauke mėnulis. Kadangi namuose laukia išalkusi katė, atsibučiuojame ir jau riedame namų link.

Štai pardavė savo klubą canberiškaiai. Atėję paminėti Valstybės Dieną, daugumas jau pensininkai, nuo virš 90 metų žemyn amžių skaičiuoja, o tie kur keli buvo jaunesnieji atrodo, atsivežė žilagalvius tėvelius, ar kitus artimuosius. Užsisakė gražioje vietoje klubo patalpas su pilnu privačiu aptarnavimu, tuo tarpu visas išlaidas padengė iš Bendruomenės Sąjungos Valdybos išdo ir kelionės išlaidas *tembrietėms*. Gyvena iš procentų. Pinigas pinigą daro. Palyginus Sydnėjaus paminėjimą su Canberros, nesakyčiau, kad sydniejiškių būtų buvę dvigubai daugiau. Tačiau, mūsų skaičiai mažėja. Kodėl mes negalėtume padaryti panašiai? Tai akivaizdus pavyzdys.

Aną dieną Jeronimas Belkus, Sydnėjaus klubo Manager-Sekretary užsiminė, kad kito klubo kolega už vieną pokerio mašinos licenziją sakė mokėtų po \$150,000. Pasiderėjus su kitais gal dar aukščiau pakiltų, taigi, neskaitant kito turto, vien pokerio mašinos atneštų apie porą milijonų. Žemė tikriausiai ten verta daugiau negu 4 milijonai. Mažų mažiausiai turint apie 6 milijonus dolerių, investavus ilgesniam laikui, jau nebūtų sunku surinkti po 5% palūkanų. Tačiau metinės pajamos 300,000 dolerių užtektų vien iš procentų gražiai bujoti lietuviškai veiklai be didelių

vargų.

Jei mokėtumėm, daleiskim, nuomos po \$300 į savaitę už kokias sandomas patalpas, tai tik būtų maždaug apie \$20,000 į metus. O su likusiais pinigais kiek dar gero galėtume atsiekti.

Ir ar negerai būtų, kad pagaliau mūsų veteranai, kadaise aukoję tuo metu jiems reikalingą dolerį, pagaliau galėtų be jokio mokesčio susirinkti drauge, pabendravimui, paminėjimams, bei įvairių švenčių progomis.

Ar tai tik svajonė? Bet juk ir svajonės neretai tampa realybėmis.

Gaila, kad mūsų bendruomenės žilstančios galvos kartais jau ne taip samprotauja. Kitų plinkančios, pagautos egoizmo tampa per valdingos. Lietuvos Savanorių gadinys užsibaigė, mažai beliko plechavičių, o lietuvaičiai net per suvažiavimus sako su mumis seniais nebesusikalba, o iš kitos pusės ir mes tarpusavyje... Praėjo Valstybės Diena, o ką mes savo Lietuvai ar Australijai paliksime? Pagalvokime, išreiškime mintis drukavotai, sukilkime, atbuskime, neužmikime, nenuleiskime rankų!

Aš asmeniškai esu giliai įsitikinęs, kad dar nemaža mūsų dalis yra mąstančių, geranoriškai nusiteikusių, sugebančių spręsti rimtai klausimus. Atmeskime asmeniškumą, ambicijas, neskubėdami spręskime rimtus klausimus, gerai apgalvokime, tarkimės atvirai, nes tai yra mūsų visų problema. Yra gera lietuviška patarlė "Devynis kartus atmieruok ir tik dešimtą atpjauk"!

Algis BUCINSKAS, Picton

Mindaugo karūnavimo sukaktis Melbourne

(Atkelta iš 4-to psl.)

išsireikalavo, kad turės visišką valdymo galią, jis pasiliko pavaldus Lietuvos vyskupui...

L. Kozlovskienė piešinių parodos organizatorė paskelbė piešinių įvertinimo rezultatus. Iki 10 metų amžiaus grupės pirmą vietą buvo skirta Miki Simankevičiui (9 m.), antra Judrinai Kymantaitei (6 m.), trečioji – Remo Simankevičiui (6,5 m.), paskatinamoji premija Mirandai Trigani (6 m.) Geelong. 11-16 grupėje pirmą vietą skirta Mantui Vaitkui (14 m.), antroji Martynui Didžiui (13 m.), trečia Ramūnai Sadauskaitei (12 m.), paskatinamoji premija – Aisvydui Sadauskui (13 m.). Šių pagrindinių premijų mecenatas tai Australijos Lietuvių Fondas.

Entuziasčių premijos buvo skirtos: Jarrah Reginai Kelly, Aleksui Tigani, Benitai Strazdauskaitei, Linai Petraitytei, Žygmantui Pauliui Rudzinskui, Lukui Simankevičiui ir svečio teisėmis dalyvavusiam Philip Bennets.

Katalikių Moterų draugijos premija atiteko – Miki Simankevičiui ir Mantui Vaitkui, Elvyros Šurnienės – Lukui

Simankevičiui, Nijolės Kairaitienės – Remo Simankevičiui, Rūtos Kemežytės – Jarrah Reginai Kelly.

Piešinius vertino komisija iš trijų asmenų: Bronės Staugaitienės, Jurgio Žalkausko ir Algio Šimkaus. Reikia pažymėti, kad vertinimas buvo ananomiškas, nes piešiniai buvo numeruoti nenurodant autorius.

Po šios įdomios dalies buvo rodomas dokumentinis filmas apie Lietuvos litą. Šis filmas sukurtas prieš dvejus metus. Jis buvo rodomas Lietuvoje lito dešimtmečio proga.

Kuriant Lietuvos Litą neapsieita ir be didelės kritikos ir nuostolių. Buvo kviestas ir mūsų Melbourne aukšto rango chemikas turintis 23-jų metų patyrimą Kęstutis Lynikas. Bet Lietuvos bankininkai ir valdžia nepaklausė K. Lyniko patarimų ir atsisakė jo pagalbos. Bet patyrę nuostolius ir supratę savo klaidas vėl į Lietuvą buvo kviečiamas K. Lynikas. Pinigai buvo spausdinami Amerikoje.

Filmas buvo įdomus ir gana prasingas, vėl turėjome progos pamatyti matytus veidus.

Marija Geštautienė

Dr. Genovaitės Kazokienės leidinys

Šių metų, birželio 20 dieną, Europos-Australijos Institutas (Viktorijos Universiteto sudėtyje) išleido dr. Genovaitės Kazokienės knygą "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990". Tai yra reikšmingas meno kritikos indėlis į Australijos lietuvių gyvenimą. Kadangi virš 50-ties metų egzistavimas svetimame krašte nusinešė daugelio tautiečių pėdsakus, ši anglų kalba parašyta knyga leis ir platesniam skaitytojų ratui susipažinti su pokario lietuvių menininkų kūryba.

Autorė smulkiai nagrinėja Sydnėje, Adelaidėje, Melbourne bei kituose miestuose gyvenusių ar gyvenančių bei kūrusių ir tebekuriančių tautiečių darbus. Šis dokumentinis veikalas pailiustruotas 155 paveikslais, fotografijomis, medžio drožiniais bei tautinėmis juostomis. Menininkai suskirstyti į pirmąją (gimusią prieškarinėje Lietuvoje) ir antrąją (gimusią Vokietijoje ar Australijoje) kartą.

Ne tik profesionalai mėgėjai, bet ir liaudies mestrai, sutalpinti vienoje knygoje, pasireiškia

individualumu, išsakytu savajame "aš" toli nuo tėvynės. Nors redaktorės Jane Arms nuožūra, ne visų menininkų biografijos yra pajavirintos iliustracijomis, kiekvienos asmenybės susiformavimo ir kūrybos bruožai aiškiai išryškina neeilinius gabumus.

Knygos viršelyje pavaizduotas Henriko Šalkausko rugiapijūtės vainikas, tarsi tampa lietuvių menininkų išraiškos tolimajame žemyne simboliu. Gi pati knyga, paženklinama neabejotinai vertingą tautiečių įnašą daugiakultūrinėje egzistencijoje. Gerbiami meno mėgėjai, prašome seksti skelbimus dėl dr. Genovaitės knygos "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990" pristatymo įvairiose lietuvių bendruomenėse. Leidinį galima įsigyti pristatymų metu arba tiesiog per Europos-Australijos Institutą (kaina \$39.50). Susidomėję galite kreiptis elektroniniu paštu: grazina.pranauiskas@vui.edu.au arba darbo valandomis skambinti 9248-1174.

Grazina Pranauskienė

Keletas nuotraukų iš Australijos lietuvių dienos Vilniaus rotušėje, dr. Genovaitės Kazokienės knygos "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990" (Lietuviai dailininkai Australijoje 1950-1990) pristatymo. M. Bimbos nuotraukos.

Iš deš.: Kalba Lietuvos dailės muziejaus direktorius Romualdas Budrys, dr. Genovaitė Kazokienė, Viktorijos Universiteto profesorius Ron Adams, verčia Dalia Antanaitienė.

Sydnejuje

Aukos "Dainos" chorui

Mirus Juozui Kalgovui Jo atminimui vietoj gėlių aukojo "Dainos" chorui \$100 Janina Kalgovienė, \$50 Valė Stanevičienė, po \$20 J. Burokienė, M. Karpavičienė, V.R. Mataičiai, Julia Johnson, A. Liutackienė, R.M. Linai, I.E. Valiokai, K. Grygas, (neįskaitoma J.L?), A.V. Kaminskai, R.G. Bižiai, J.A. Kaye, Den ir Daiva Bieri, A.R. Migai, \$15 A.O. Kapočiai, po \$10 A.L. Kramiliai, C. Pašakarnis, B.R. Allen, V. Deikus, V. Gaidžionis, L. Pūkyš, Ridikienė, E. Stasiūnaitienė, Audrey Gatehouse ir David Fraser, po \$5 A.J. Šidlauskai, A. Srutis, P. Zubrickas. Viso \$550.

Nuoširdus aciū už
nevystančias gėles.
Sydnėjaus "Dainos" choras

"Dainos" chore

Po sėkmingo Gedulo dienos minėjimo, kur lietuvių bendruomenė atstovavo nepakeičiamas "Dainos" choras su Birute Aleknaite, toliau vyksta normalios repeticijos. Po sunkios operacijos sveiksta bosas Alfonsas Šidlauskas. Sunkiai serga Aldona Stasiūnaitienė ir sveiksta Nijolė Bučinskienė. Kitus irgi kamuoja žiemos slogos. Laukiama sugrįžtant iš Lietuvos Dainų Šventės Vytauto Buroko, Romo Kalėdos ir Viktoro Ratkevičiaus.

Sekantis choro parengimas "Šiupinys" - "Mini" koncertas įvyks rugpjūčio 17 d. Lietuvių klube. Laukiama svečių iš arti ir toli pasilinksinti kartu su "Dainos" choru.

Choras ateityje planuos išvykas už Sydnėjaus ribų mintyje buvo provincija NSW.

Po apsilankiusio dr. Algimanto Taškūno OAM Sydnėje, nugirsta, kad gal susidarys galimybė dėl choro apsilankymo pas Tasmanijos lietuvius. Tai būtų prasingiausia ekskursija. Maža Tasmanijos lietuvių bendruomenė atliko neapskaičiuojamas vertės

Dainuoja Australijos lietuvių choras

Šoka Gintaro tautinių šokių grupė

darbus dėl lietuviybės ir Lietuvos. Jiems lenkiamė mūsų galvas ir savo atsilankymu choras suteiktų jiems stiprybės jų ateities veiklos dirvuose. Reikia tik taupyti dolerius ir centus. O gal atsiras koks mecenatas padėti chorui šiai kelionei? Dalis choristų nuo 1954 metų kaip sunkaus darbo arkliai savo prakaite ir pinigais veža tą lietuvių reprezentacijos vežimą. Ar pagalvojame, kad nuo to laiko kiekvienas choristas yra uždirbęs daugiau nei kelionę į Tasmaniją visam chorui. Ką bekalbėti apie dirigentus ir dirigentes ir jų įnašą, kad skambėtų lietuviška daina ir giesmė po Pietų Kryžiumi? Gražu, kad remiame Lietuvą, bet mūsų vietinis ir galima sakyti vienintelis reprezentacinis vienetas choras laikosi virš vandens tik savo jėgomis. Tai mano balsas tyruose. Stebuklas jeigu kas nors jį išgirs? kor.

Lietuvių pamaldų reikalu

Šiuo informuojame Sydnėjaus lietuvius, kad sekancios pamaldos lietuviams bus rugpjūčio 17 d. įprastu laiku St. Joachims bažnyčioje Lidcombe. Šv. mišias atnašaus Fr. Roger Bellemore SM. Fr. Roger mums patarnaus pagal galimybes iki Kalėdų. Sekite pranešimus per spaudą ir radijo.

Dėl ateities pamaldų lietuviams komitetas išstudijavo įvairias galimybes ir atsidūrė ant kelio galo. Priežastis - dauguma mūsų bendruomenės lietuvių į pamaldas nesilanko. Vis tik girdisi balsų, kad mums reikia lietuvių kunigo. Turėta vilčių, kad sugrįžęs į Australiją kun. John Stankiewicz (save vadino Jonu Stankevičium) anksčiau mums patarnavęs, vėl aptarnaus lietuvius. Mokinio tam lietuviškai ir lankėsi Lietuvoje pagilinti savo žinias lietuvių kalboje. Sugrįžęs iš Europos kun. Stankiečius parašė ilgą laišką Sydnėjaus archyviskupui Pell prašydamas jį paskirti aptarnauti Sydnėjaus lietuvius.

Iš Archyviskupijos yra gautas atsakymas, kurį talpiname originalą anglų kalba. Čia parašyta aiškiai su juodu ant balto, kad lietuviams, lietuvių kunigas nereikalingas...

Šiuo reikalu parapijos atstovai rugpjūčio 1 d. susitiko su Katalikų Imigracijos Departamento direktoriumi vysk. David Cremin.

Parapijos komitetas

Seka laiškas iš Sydnėjaus
Archyviskupijos.

Catholic Archdiocese of Sydney
16 June 2003

Rev. John Stankiewicz,
Dear Fr. John,

Thank you for your letter of 2 June 2003 seeking approval to minister in the Lithuanian community in the Archdiocese of Sydney.

The matter was discussed at the recent meeting of the bishops of Sydney and it was decided that your request could not be approved.

While this may be a disappointment to you, I hope you appreciate that assimilation into the Australian Catholic culture is one of the objectives of migrant chaplaincy and the Lithuanian community has achieved this very effectively.

May I wish you improved health in the years ahead.

Yours sincerely in Christ,
(Mgr.) Brian Rayner VG
Chancellor & Vicar General

Žinias pranešė A. Kramilius

Iš knygos "PO EUKALIPTAIS"

Alė LIUBINIENĖ
(Tęsinys iš praeito nr.)

"BOKSAVIMOSI DIENA"

Boksavimo dieną (Boxing Day) aš turėjau laisvą. Toks Kaledų antros dienos pavadinimas man buvo labai keistas. Tą rytą, pasiraitojus rankoves aš išėjau pusryčiauti. Sutikus pirmą australe pakviečiau eit pasiboksuoti, bet ji tik nusikvatojo. Po to laukiau kada ir kur prasidės tos boksavimo žaidynes. Bet kai iki vidurdienio nieko panašaus nesulaukiau, nusprendžiau eiti aplankyti Evą. Einant gatvę susitikau Vidą.

-Linksmų Kalėdų, Alė. Ką tu čia darai viena pati? - jis pasveikino mane iš toli.

-Linksmų Kalėdų ir tau, atsakiau. -Aš einu pas Evą. O kaip Marlena laikosi? - priėjus arčiau, užklausu ją.

-Koks sutapimas. Aš irgi einu jos brolių aplankyti. O Marlena mėgsta būti namie su savo mama, nusibaidydama musę nuo nosies, jis stabtelėjo priartėjęs prie manęs. -Kodėl neinam kartu? Gal ir Evą ten rasim?

-Tikrai sakai, ji ten gali būti, ir taip prisijungiau prie jo. Einant kartu pradėjau klausinėti kur jis gyvena Vokietijoje ir kaip pergyveno karo laikotarpį.

-O, čia labai ilga istorija. Alė, tau bus nuobodu klausytis.

-Ne, man nebus... Nebūk toks slapukas ir papasakok, aš jį prisipyriau.

-Jeigu tu taip jau nori... Hm... Net nežinau nuo kur pradėti. Man rodos, kad aš tau jau pasakojau kaip nusikrapščiau į Dresden. Ar ne?"

-Taip, bet ką po to darei?

-Aš manau, kad tu turėtum atsiminti Dresdeno bombardavimą.

-Kaip aš galiu užmiršti tuos baisius laikus, kada dienų dienom dangus virš horizonto buvo paraudonavęs nuo gaisrų.

-Tu tikrai stebėjai iš tolo, o aš tuo tarpu mėginau išbėgti iš tos peklos.

-Ar tikrai? Kaip baisu turėjo būti, aš sudrebėjau, prisiminus bombas krentančias ant mūsų kaimelio, kai sąjungininkų perkrauti bombonešiai metė jas kur be pakliuvo, bandydami pasilengvinti, kad galėtų pakilti virš priešlektuvines artilerijos ugnies.

-Tikėk manim, Alė, sprogstančios fosforines bombas degino viską. Aš mačiau vyrus, moteris, vaikus ir net gyvulius lakstant gatvėse lyg būtų buvę

degantys fakelai. Visi klykė, šaukė pagalbos, neturėdami vilties išvengti skausmingos, baisios mirties. Kai kurie įklimpo į degantį asfaltą; kiti kažkaip pasiekė upę šoko į vandenį. Bet vanduo tik sustiprino fosforo liepsną.

-O, Viešpatie, aš sušnibždėjau prisiminus kitų žmonių tuos pačius pasakojimus.

-Tai buvo tikra pekla ant šios žemės. Aš tikiu, kad tik Jis mane išgelbėjo, - pasakęs, jis pirštu parodė į dangų. Kurį laiką mes ėjom tylėdami.

-Tu sakai tiesą, aš tą siaubą mačiau tik iš tolo, mėginau prakalbinti jį, bet jis manęs negirdėjo. Po kurio laiko Vidas vėl prabilo.

-Sunku ir papasakoti kas man tą dieną atsitiko. Jaučiausi lyg pagautas vėjo tunelyje, kuris traukė į vieną pusę. Laikas sustojo. Kažkaip mano rupeščiai ir baimė laikinai prapuolė. Manes nebesupo siaubas, nebebuvo pavojaus tol kol aš neatsipeikėjau ir atsiradau tamsumoje po raudonu, dūmais padengtu dangumi.

Mano kojos dar vis bėgo, lyg jos būtų buvę kažkokia mechaniškai varoma mašina, kuri man nebepriklausė. Mėginau jas sustabdyti, bet jos bėgo toliau iki aš suklupau purvyne. Nežinojau nei kur aš esu nei koks laikas buvo. Iš paskutinių jėgų rėpiojau per laukus kol pasiekiau kryžkelę. Mėginau perskaiyti užrašą ant stulpo, bet buvo per tamsu. Išsitraukęs degtuką iš kišenės užsidegiau, kad matyčiau užrašą ant stulpo rodyklės.

-Halt, halt, halt' - išgirdau. Degtukas iškrito man iš rankos. Persigandęs, automatiškai pakėliau rankas virš galvos. Neužilgo pasigirdo žingsniai ir pajutau šautuvą įbestą į mano nugarą.

-Spion... Amerikaner... Spion' du išsitarščiavę senukai su rudomis savausog uniformomis šaukė ant manęs, uždėdami man antrankius.

-Tu buvai laimingas, kad tavęs nesusaudė vietoje," aš pertraukiau jį, prisimindama, kad tais laikais žmonės prarado savo gyvybę už menkesnius nusikaltimus.

-Aš žinau, Alė. Tą naktį Dievulis tikrai išsaugojo mano gyvybę," Vidas susimąstęs, man atsakė. -Po to rudukai mane nuvedė į policijos nuovadą apklausinėjimui. Netrukus atvyko dar du Gestapo tarnautojai. Man

Pakalbėkime apie sveikatą...

Maudžia skrandį?

Valgykite ryžius

Skauda galvą, maudžia skrandį, netyčia išidreskėte ar įsipjovėte – tokie nemalonumai retsykliais karmuoja kiekvieną. Pas daktarą dėl to neisi, vaistų gerti nesinori. Patarimas: užsukite į virtuvę.

Kai jautrus skrandis, pagelbės vandenyje be druskos ir sviesto išvirta ryžių košė. Šis lengvas patiekalas, turintis labai nedaug grubios ląstelienos ir balastinių medžiagų, švelniai ir lengvai padens sudirginto skrandžio sienelės.

Jeį pykina, reikia griebtis imbiero. Pakramtykite gabaliuką sausos šaknies arba karštu vandeniu užpilkite šviežią, leiskite prisitraukti, kaip įprastai arbatai ir išgerkite mažais gurkšneliais. Gėrimas neutralizuos skrandžio

dabar pasidarė aišku, kad jie nejuokavo ir tikrai buvo įsitikinę, kad aš buvau amerikiečių šnipas. 'Uždegdamas degtuką, tu signalizavai sąjungininkų bombonešiams... Ar ne taip? Nemeluok... Prisipažink...' jie mane tardė dienų dienas, bet kadangi aš negalėjau jiems nieko daugiau pasakyti išskyrus teisybę kas man atsitiko, jie liovėsi tarde.

-Ačiū Dievui, aš atsipučiau, manydama, kad tuo ir užsibaigė.

-Bet nežiūrint, kad vokiečiai nustojo mane klausinėję, jie vistiek pasiliko įsitikinę, kad aš buvau amerikiečių šnipas ir vietoj paleidę, jie mane nuvezė į amerikonių belaisvių lagerį ir uždarė su jais. Tenai man būtų buvę gan gerai, jeigu amerikiečių belaisviai nebūtų apkaltinę manęs, kad aš buvau vokiečių šnipas. Mėginau juos įtikinti, kad jie mane be reikalo įtaria, bet ką aš besakiau, jie vis vien manim netikėjo.

-Teisybė sakyti ne visada apsimoka, ypatingai karo laiku, aš jį paerzinau.

-Karui pasibaigus, amerikoniai norėjo mane išsivežti į JAV, kadangi po kurio laiko jie įsitikino, kad aš tikrai buvau amerikonas, kuriam buvo susimaišę galvoje dėl pergyvenimo fronte. Bet kai griežtai atsisakiau važiuoti pas juos į Ameriką, jie mane pasiuntė fiziniams ir psichologiniams tyrimams. Nežiūrint jų pastangų, vistiek jiems nepasisekė mano 'iluzijų' išgydyti. 'Tai galų gale pasakyk, ką tu tikrai nori iš mūsų?' nežinodami ką bedaryti su manim, jie nedavė man ramybės.

-O ką tu jiems atsakei?"

-Ką aš galėjau sakyti? Iki šiol buvau karo pastumdėlis, be kaltės apkaltintas šnipinėjimu ir tardomas. Tas man buvo įgrisęs iki gyvo kaulo. Aš žinojau, kad karas jau buvo pasibaigęs ir amerikoniai man pasakojo, kad Lietuva vėl buvo išlaisvinta. Taigi nedelsdamas nutariau grįžti į savo tėviškę, pas savo tėvus į Smilgius.

-Nejaugi tu ir grįžai?"

(Bus daugiau)

rūgštį ir greitai atsikratysite nemalonus sunkumo pojūcio.

Įdreskimus, sumušimus puikiai gydo arbata. Pamirkykite pakelį šiltame vandenyje ir pridėkite prie skaudamos vietos maždaug penkioms minutėms. Tokią procedūrą kartokite 2-3 kartus per dieną. Juodojoje arbatoje gausu taninų, kurie turi unikalią savybę greitai malšinti skausmą (žolių arbatos tokios efekto nesukelia).

Kai skauda galvą, nėra jėgų, išgerkite kavos, bet ne daugiau kaip tris puodelius (150 g) per dieną. Neretai tokia būseną sukelia kraujagyslių susiaurėjimas. Kofeinas skatina jas prasiplėsti.

Įsipjovus padės cinamonas. Praplaukite žaizdelę, nusausinkite ir pabarstykite šiais maltais preiskoniais, paskui užlipdykite baktericidinį pleistrą. Cinamonas turi baktericidinių savybių, taip pat ypatingų medžiagų, veikiančių kaip natūralūs anestetikai.

Raumenų mėšlungis?

Susirūpinkite sveikata

Skausmingą raumenų įsitempimą, vadinamąjį raumenų mėšlungį, ko gero, esame pajutę kiekvienas. Tai ne tik nemaloni būseną, ypač jei ji kartojasi dažnai, bet ir ženklas, kad mūsų organizme vyksta negerai dalykai.

Viena dažniausių raumenų mėšlungio priežasčių – raumenims trūksta magnio, kartais – vitamino B6. Kai trūksta magnio, trūkčioja ir akių vokai.

Jeį magnio trūksta raumenims – vadinasi, jo trūksta visam organizmui. Trūkstant organizmui magnio, sumažėja dirglumo slenkstis, todėl bet koks dirgiklis, pavyzdžiui, šaltas vanduo, didesnis fizinis krūvis jums gali sukelti raumenų mėšlungį. Dar pavojingesnis gyvybei – širdies raumens veiklos sutrikimas, kurį taip pat gali sukelti magnio stygius.

Vasarą daugiau keliaujame, dirbame sode arba tiesiog dėl karščio daugiau magnio netenkame kartu su prakaitu. Todėl jo trūkumas gali pasireikšti stipriau, ypač maudantis per karščius, sportuojant, nėsčiosioms, žmonėms sergantiems širdies ir kraujagyslių ligomis, cukriniu diabetu. Tada gali pablogėti koronarines širdies ligos eiga, sutrikti širdies ritmas, padidėti kraujospūdis.

Magnis saugo kraujagysles nuo aterosklerozės ir jos komplikacijų: insulto bei infarkto, atpalaiduoja raumenis, reguliuoja streso hormonų išsiskyrimą bei gerina medžiagų apykaitą. Todėl net ir nesergantiems širdies ligomis, bet jaučiantiems magnio trūkumo požymius: mėšlungį, nuovargį, nervingumą, silpnumą, stresą – rekomenduojama papildomai vartoti magnio.

Kasdien gaunančiam reikiama magnio kiekį organizmui greičiau bus kompensuotas jo trūkumas, tad pasijusite geriau. Reikėtų priminti, kad rekomenduojamas magnio vartojimo kursas – 1-2 mėnesiai. Ypač jei vargina raumenų mėšlungis, nes raumenyse magnio trūkumas kompensuojamas lėčiau.

Alė su draugais Bonnegilloje

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Šv. Mišios užprašytos:

Už M. Sadauskienės vėlę:

T. Jurgelaitienė, K. Augūnienė,
A. Sadauskienė.

Už Petrutės Šiuškienės vėlę šv. Mišioms aukojo:

E.E. Marganavičiai, Z. Prašmutaitė, B. Prašmutaitė, D. Sparvelienė, Alb. Ramoškienė ir V. Sabaliauskas, S. Raštutis, M. Matulionienė, J. Petraitienė, E. Juškevičienė, D.H. Kaladės, A.E. Tomkinai, O.J. Bratiškai, M. Geštautienė, P.St. Švambariai, A.L. Ramanauskai, Gražina

Ramanauskienė, A. Sadauskienė, J.A. Jankevičiai, Z. Augaitis, S. Eimutis, Vaičiulis, V. Pumputis, tik raidės V.S., A. Galiauskienė, L.O. Prašmutai, T. Jurgelaitienė, J. Simutienė, S. Oetterli, P. Mažylis, M.E. Šidlauskai, Z. Pranckūnienė, J. Jokubauskienė, J.L.K. Keblių šeima, V. Zabukienė, D. Lynikienė, G. Kunčiūnienė, J. Bartašienė ir B. Staugaitienė. – Klebonas –

Melbourno Lietuvių Parapijos Susirinkimas

ir Parapijos Tarybos Pranešimas,

sekmadienį, rugpjūčio 10 d. 1.30 val. p.p. Lietuvių Namuose.
Praneša Melb. Parapijos Taryba

Melbourno Pensininkų Sąjungos Susirinkimas įvyks rugpjūčio 12 d., antradienį, Lietuvių Namuose.

Praneša Melb. Liet. Pensininkų Sąjungos Valdyba

Pranešimas

Melburno Kat. Moterų D-jos kurios dalyvaus pietuose, Metinę šventę švęsime rugpjūčio kviečiamos užsirašyti pas H. 16 d. (šeštadienį), 1 val. p.p. Statkuvienę, telef.: 9819-1434. Lietuvių Namuose. D-jos narės, M.K.M.D-jos valdyba

DĖMESIO MELBOURNO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NARIAMS

Sekmadienį, rugpjūčio 31 d., 1.30 val. p.p. Melbourno Lietuvių Namų Jubiliejiniame Saleje įvyks ALB MELBOURNO APYLINKĖS METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS. Visi nariai prašome dalyvauti.

Darbotvarkė:

1. Prezidiumo paskyrimas
2. Mandatų komisijos paskyrimas
3. Darbotvarkės svarstymas ir priėmimas.
4. Mirusių pagerbimas.
5. Praėjusio metinio susirinkimo

(2002m.) protokolo perskaitymas. Klausimai, priėmimas.

6. Apylinkės Valdybos pranešimai: Pirmininko Iždininko.

7. Revizijos komisijos pranešimas.

8. Diskusijos dėl Valdybos pranešimų ir jų priėmimas.

9. Sekančios ALB Melbourno Apylinkės Valdybos narių rinkimas

10. Kiti reikalai, pasiūlymai, diskusijos.

AUSTRALIAN RED CROSS, on behalf of relatives overseas, is currently searching for the following person of the Lithuanian community:-

Case Name: BALNIS/BELNES/BELENES Petras/Peter (Born 1928 in Sakiai, Lithuania) Case No. 46330.

Please advise our office tel. 8327 7883 of any information on this person or contact the Australian Lithuanian Community, Melbourne Committee, P.O. Box 128, North Melbourne, Vic. 3051. Please quote Case No. 46330.

Mūsų mielai draugijos nari

A.† A. Petrutėi Šiuškienei

mirus, liūdesio valandoje užjaučiame jos vyrą Stasį, anūkę ir proanūkius Lietuvoje bei jų artimuosius.

Melbourno Kat. Moterų Draugijos narės

Amžinybėn iškeliavus

a.a. Petronėlei Šiuškienei

giliai užjaučiame jos rūpestingą, mylimą vyrą, Stasį Šiuškų ir gimines čia ir Lietuvoje.

A. ir V. Baltrukoniai

A. † A. Petronėlei Šiuškienei

iškeliavus į Amžinybę, gilią užuojautą reiškiamo jos vyrui Stanislovui ir anūkei Ingridai bei jos šeimai Lietuvoje.

Keblių ir Švambarių šeimos

Meno gerbėjų dėmesiu!

Šių metų rugpjūčio 17 dieną, 1.30 val. p.p., Adelaidės Lietuvių Namuose, 6-8 Eastry Street, Norwood, įvyks dr. Genovaitės Kazokienės knygos "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990" pristatymas. **Dalyvaus Europos-Australijos Instituto Direktorius ir knygos leidėjas, profesorius Ron Adams ir bus eksponuojama leidinyje aprašytų**

Adelaidės menininkų darbu kūryba.

Koncertuos Adelaidės Lietuvių choras "Lituanian". Po pristatymo bus galima įsigyti dr. Kazokienės knygą, kurios kaina \$39.50. Pelną numatyta skirti iš Lietuvos į Viktorijos universitetą ateityje atvyksiančių mokyti studentų stipendijoms.

Gražina Pranauskienė

Atsisveikinimas su Petrutė Šiuškiene

1913.06.23-2003.06.15

Prieš keturias savaites velionė atšventė savo garbingą 90-ties metų jubiliejų, tarp savo artimų draugų. Buvo laiminga, linksma, pilna jūmoro. Bet, žmogaus gyvenimas trapus ir nenusipėjamas. Mes net negalvojome, kad greit neteksim tavęs, Petrutė. Ir štai šiandien patys artimiausi tavo draugai, pažįstami atėjome atsisveikinti ir palydėti Tave į Tėvo namus.

Petrutė Šiuškienė gimė 1913 m. birželio 23 d. Aleksandrų kaime Raseinių parapijoje, mažžemių šeimoje. Šeimoje augo trys dukros, Petrutė buvo vidurinioji. Mama jauna pasiliko našlė, Petrutė tėvo nebeprisiminė. Gyvenimas nelepino, buvo vingiuotas ir duobėtas. Ištekėjusi neilgai džiaugėsi šeimynine laime. Kaip ir daugeliui tuo metu, vyrui teko palikti Tėvynę, tik pradėjusią vaikščioti dukrytę Angelę ir sielvarte likusią žmoną.

Petrutė nepalūžo, turėjo tikslą užauginti dukrą. Visko buvo sunkiai dirbo, rūpinosi, kad nieko netrūktų dukrai, bet vargelis visur ją lydėjo.

Po daugelio metų Stasys, suprasdamas, kad užsivėrė durys į Tėvynę rūpinosi, kad šeima būtų drauge. Po ilgų kankinančių metų jie susitiko jau pažymėti gyvenimo metais. Dukra pasiliko Lietuvoje, nes jau turėjo savo šeimą.

Tėvynės, dukros, anūkės bei proanūkų ilgesys lydėjo Petrutę per visus 32 metus pragyventus Australijoje.

Jau esant čia mirė Petrutės

mama 96 m. amžiaus. Prieš 6 metus neteko savo mylimos dukros Angelės. Tai vis neužgyjančios širdies žaizdos, kurios lydėjo Petrutę likusius gyvenimo metus. Ji pati kovojo su savo negalia apie dvidešimt metų. Nežiūrint sunkios ligos Petrutė tęsėsi nugalėti ligą. Tvarkėsi namuose kur niekuomet netrūkdavo darbo.

Dažnai man sakydavai:

- *Atgyvenau. Noriu Namu, gal susitikčiau ten dukrą Angelę...*

Viešpats išpildė Tavo norą. Tu iškeliavai į Tėvo namus palikdama nuliūdusį vyrą Stasį, anūkę Ingridą, praanūkes Dominyką, Korneliją ir proanūką Kasparą. Palikai mus visus, gimines, artimus draugus, pažįstamus esančius čia ir Lietuvoje.

Nepažvelgs pro langą jau brangiausios akys,

Nebelaus jau niekad mylinti širdis,

Prisiglaust skubėsi prie to šalto kabo,

Ašarų lašeliai žiedlapius spindės.

Ilsėkis Ramybėje, miela Petrutė, Viešpaties prieglobstyje.

Marija Geštautienė

Padėka

Visiems palydėjusiems į poilsio vietą mano mylimą žmoną, Petrutę Šiuškiene, nuoširdžiai dėkoju kunigui Egidijui Arnašui, Birutei Kymantienei ir Ritai Mačiulaitienei už gražias giesmes. Už jausmingus atsisveikinimo žodžius H. Statkuvienei, R. Mačiulaitienei ir M. Geštautienei. Už skaniai paruoštus pietus Melb. Liet. Katalikių Moterų Draugijos moterims.

Visiems užjautusiems mane žodžiu, gelėmis bei atvirukais.

Stasys Šiuškus

Brangus, Krikšto tėveli, Stasy Šiuškau ir miela Petrutė Šiuškiene (mirus),

Dėkoju Dievui ir visą likusį gyvenimą dėkosiu, kad suvedė mūsų kelius. Jūsų nuoširdaus rūpesčio dėka aš pajutau tėvišką meilę, globą ir atjautimą. Ačiū už pirmą kartą vyriškų rankų ruoštus ir valgytus pusryčius, ačiū, kad mane lepinote, kad vėl galėjau pasijausti mylima dukra, tarsi mamos glėbyje.

Ačiū už padovanotą nuostabią kelionę į gražią bei didžiulę šalį.

Pakrikštijote mane vienas, be Krikšto Motinėls, bet ją aš radau atvykusi, tai rūpestingoji geroji Petrutė, kurią pamilau visa širdimi kaip Mamą bei draugę.

Dėkoju Melburno lietuviams, kurie savo kasdieniu gyvenimu pagerbia meile Lietuvai ir leido man suprasti, kaip karštai myliu savo gimtinę ir kiek daug nepadariau jos labui.

Telydi Jus visus Dievas ir suteikia Jums palaimą bei stiprią sveikatą.

Angelė-Marija Aleinikovienė,
Vilnius (8.07.2003)

POETAS JUOZAS ALMIS JŪRAGIS

Algis BUČINSKAS

Malonu, mums ne tik sydnėjškiešiams, bet ir visiems australiešiams lietuviams, kad Lietuvių Rašytojų Draugijos komisija suteikė laureato apdovanojimą Almiui Jūragiui. Sveikiname ir linkime dar daug kūrybingų metų!

Žvelgiant į nueitą poeto kelią, atskudami laikrodį atgal, pažvelkime į aplinką kurioje vystėsi ir formavosi poeto asmenybė ir talentas.

Almis Jūragis buvo jauniausias šeimoje. Jis gimė spalio 3 d. 1917 metais. Sesutės Emilija ir Onutė buvo jau gana paūgėjusios, kai Almis išvydo pasaulį. Kaip jauniausias buvo visos šeimos mylimas ir lepinimas.

Šeima buvo ne sidabru ir auksu turtinga, bet šeimoje žydėjo meilė, pagarba kitiems, draugystė, nuoširdumas, pareiga. Tai turtas, kurio negalima buvo nei pasisavinti, nei nustoti ir nesunku buvo keliaujant su savimi turėti.

Mama prie ratelio mokino Juozuką pirmų raidžių ir taip dar gana jaunas jau pradėjo plėsti savo žinias iš druko lapų. Mama buvo skaitoma apylinkės šviesuole, pagarsėjusi kaip gera laiškų rašytoja, giesmių ir maldų vadovė, susirgusiems sveikatos patarėja. Mėgo skaityti ir skatino vaikus. Rudens ir žiemos vakarais, kada dienos trumpos, o naktys ilgos, šeima, dirbdama kasdieninius ruošos darbus trobeje, atrasdavo kas paskaito, ar užveda dainą, ar tai giesmę. Kai Juozukas paaugo, tėvo paimtas už pažastų ir pastatytas ant dėžės, arčiau lempos, kad matytų, patenkintas skaitydavo, o visa šeima klausydavosi. Taigi dabar žinome kodėl klausantis Almio Jūragio ar paskaitos metu, ar deklamuojant – mes visuomet jį gerai girdime, nes to išmoko dar tolimoje vaikystėje.

Kai atsidarė Laukuvos pradžios mokykla, Juozukas moksle jau buvo pranašus ir stoji tiesiai į antrą skyrių. Vyrovusi tuolaikinė patriotinė dvasia, mokytojo įtaka, aplinkos draugai, pamilta. Gamta turėjo Juozukui didelės įtakos. Tarsi iš virdulio liejosi skriejančios mintys, pilnos kūrybingų žodžių.

Kai mokykloje pagerėjo rašyba, mama užleisdavo ir dalį savo darbo, duodama Juozukui rašyti užsukusio kaimyno laiškus, nors pati šalia sėdėdama vis pasakydavo kaip pradžioje laišką gražiau pasisveikinti ir kaip padoriai laiške atsiveikinti.

Jaunas Juozukas būdavo gano galvijus, o mintys skrenda ir eidams iš ganyklos su banda jis

pusbalsiu dūmoja:

*Saulė kabo taip žemai,
Kad paliesčiau ją ranka,
Jei pavyktų man lanka
Dar arčiau prie jos prieti.*

*Aš paglostyčiau jos veidą,
Šiltą, šypsantį, malonų,
Pasisemčiau jos šviesos,
Kad galėčiau, namo grįžęs,
Pasakyti mano mamai:
- Tu į saulę panaši!*

Jo draugai užsikrėtę bendra nuotaika, kurdavo eiles. Tai jaunų dienų ir mokytojo poeto-dramaturgo Laucevičiaus – Lauciaus įdiegta dvasia.

Šeima buvo pamaldi ir kiekvieną šventą dieną neapleisdavo pamaldų Laukuvos bažnyčioje. Sekmadienis sutraukdavo visą parapiją į Laukuvą, kur susirinkdavo apylinkės gyventojai, miestiečiai ir ūkininkai. Tuokart miestelyje Juozukas jausdavosi lyg papuolęs į bičių avilį. O svarbiausiai būdavo galimybė laisvai pabendrauti su draugais.

Vieną sekmadienį Juozukas, atkeliavęs porą valandų prieš sumą, susitiko Alfonsą Bugdiną, amžiumi porą metų vyresnį, kuris irgi buvo pilnas kūrybos minčių. Alfonsas pasiūlė pakonkuruoti, kuris iš juodviejų sugebės parašyti geresnį eilėrašį apie Mišias. Almis prisimena, kaip širdis drebėjo iš abejingumo, ar spėsias per valandą atlikti tokį uždavinį. Žemaitiškas užsispyrimas padėjo. Sukurtas eilėraštis užimponavo draugą, kuris ir pasiuntė kūrinių į "Žvaigždutę". Tas pirmasis bandymas atnešė daugiau pasitikėjimo, nes redakcija jį įvertino ir atspausdino.

Sesuo Onutė, ištekėjusi ir išėjusi į miestietišką gyvenimą, vis teiravosi per pažintis, ieškojo galimybių, kaip Juozukas galėtų tęsti mokslus.

Namuose darbo buvo užtektinai jaunam vaikiniui. Tėvas, kankinamas astmos, nebeįėjė atlikti sunkesnių ūkio darbų. Juozukas būdavo aria lauką, o rankenos iki ausų. Žagrė atsimuša į akmenį ir išvirsta, o kartu su ja ir Juozukas. Bėris sustoja, atsisuka ir suprunkščia, lyg juokdamasis iš jaunojo artojo.

Baigiantis vasarai, nelauktas laiškas pasiekė jauną artoją. Rašė kapucinų viršininkas iš Plungės, kviesdamas atvykti, nes jam yra vieta gimnazijoje ir bendrabutyje. Pareiga užėmė pirmenybę. Kapucinų viršininkas gavo malonų atsakymą ir padėką, kur buvo paminėta, kad dabar negalės atvykti, mat ūkio darbai yra pirmoje vietoje. Galiausiai buvo gautas sutikimas, kad gali atvažiuot kada galės.

Dr Algimantas Taškūnas Melbourne

Šių metų liepos mėnesį, Europos-Australijos Institute Melbourne lankėsi dr. Algimantas Taškūnas. Remdamasis savo daktarinės disertacijos parodymais, jis skaitė paskaitą, tema: "Developing Framework for Lithuanian Studies in Australian Universities". susirinkusieji įdėmiai klausėsi pasiūlymų, kokiais būdais galima būtų pratęsti lietuviybės gyvybingumą išeivijoje. Kadangi norinčių studijuoti lietuvių kalbą universitetuose beveik neatsiranda, Tasmanijos universitetas yra vienintelė aukštoji mokykla, kur ši kalba tebedėstoma.

Negausiame Tasmanijos lietuvių tarpe, nelengva rasti norinčių gilinti lietuvių kalbos žinias, todėl besidominčių lietuviškois tudijois skaičius daugiausiai susideda iš kitataučių. Pats dr. Taškūnas dirba su 12 lietuviškai norinčių išmokti savanorių. Iš to ir gimė "virtual community" (ne lietuvių bendruomenė), kurios nariai domisi Lietuvos ateitimi ir noriai skaito universitete leidžiamą žurnalą *Lithuanian Papers*. Šiuo metu "naują bendruomenę" sudaro 2000 skaitytojų, gyvenančių beveik 30-je pasaulio šalių.

Po paskaitos vyko aktyvios diskusijos dėl lietuvių kalbos aukštosiose Australijos mokyklose naudingumo, nes baigę mokslus studentai nori užsitikrinti gerus darbus. gi perspektyvų lietuvių kalbos specialistams, kaip žinia, ne per daugiausia. Pasirodo, kad kaip tik dėl šios priežasties, vietnamiečiai taip pat nebesurenka reikiamo studentų skaičiaus.

Dr. Taškūnas teigiamai

atsiliepė apie buvusią Tasmanijos universiteto studentę Amandą Banks. Amanda, savo daktarinėje disertacijoje nagrinėjusi Lietuvos gamtos užteršimo problemas, ne tik kad keletą kartų lankėsi šalyje, bet ir dėjo pastangas pramokti kalbą. Tad, jo nuomone, lietuvių kalbos mokėjimas, nors ir svetimtaučių tarpe, mums tampa didele parama.

Diskusijoms, kurias pravedė Europos-Australijos Instituto direktorius, profesorius Ron Adams, pasibaigus, dr. Taškūnui buvo įteikta ką tik išleista dr. Genovaitės Kazokienės knyga: "Lithuanian Artists in Australia 1950-1990" ir Viktorijos Universiteto suvenyras.

Gaila, jog nebuvo susigriebta išnaudoti gerą progą, pasikviečiant prelegentą paskaitai į Melbourne Lietuvių Namus. Tikimės, jog tai ne paskutinis kartas ir kad dr sulauksime gerbiamo daktaro apsilankymo įvairiose lietuvių bendruomenėse, kur manau nesuklysiu pasakydama, yra susirūpinusių *Lithuanian Papers* ateitimi.

Pasirodo, jog apie 1000 skaitytojų nemoka metinio žurnalo mokeščio! Taigi nenuostabu, jog 3000 tūkstančių kopijų išleidimas, kuris kainuoja \$10,000, pastoviai neša nuostolius. Redaktoriaus nuomone, leidinio nebesiūnčiant "skolininkams", per metus susitauptų trečdalis išlaidų (apie \$3,500). Tad metų pabaigoje išėjus 17-tam *Lithuanian Papers* numeriui, nepagalėkime \$6 prenumeratai!

Pinigus ir aukas galima siųsti šiuo adresu: Algimantas Taškūnas
P.O. Box 777,
Sandy Bay, Tas. 7006.

Gražina PRANAUSKIENĖ

Rudenyje sesuo Emilija ištekėjo. Atsirado nauja darbo jėga. Susidėjęs savo daiktelius šešiolikmetis jaunas vyrukas apleido savo gimtinę. Sesuo Emilija vežė jį į Plungę. Kai reikėjo atsiveikinti su tėviške, pajuto didelį širdies skausmą, skausmą kurį nemoka apibudinti ir ko nors panašaus neteko pergyventi iki šiol. Dar užvažiavus ant kalnelio norėjo mesti paskutinį žvilgsnį į gimtą trobą, skausmas raižė širdį. Ne kartą teko girdėti iš Almio apie tą kelionę iš mylimos tėviškės ir kiekvieną kartą pasakodamas nušluosto ašarą. Po to jam nebeteko ilgesniam laikui sugrįžti į savo gimtinę.

Gal tai nujausdamas, prieš išvažiuojant į Plungę, rašė:

*Einu į Laukuvą
Einu į Laukuvą. Visi mane ten žino.
Einu kaip savas pas savus.
Žingsniuoju pro kaimyno
Šimkaus kalvę, kryžių, Kelpšos
ąžuolyną,
Išžiūrėjęs į šventoriuje
žaliuojančius senus klevus.
Iš tų klevų bažnyčios bokštai du
Kaip milžinai geri šaukia mane
vardu.—
Toks mielas vieškelis – vaikystės
mano draugas!
Kasdien mokyklon bėgau tuo keliu.
Kelionės trumpos, bet malonios,
saugios,
Vis palydėtos saulės spindulių.—
Aš saulės diską pasivyv skubu –
Ir degame, ir skrendame, ir
skubame abu.. (Bus daugiau)*

Miniatiūra

VARNOS

Mėgstu varnas. Man jos visada patinka: ir kai skraido, ir kai tupi medžiuose, ir kai išdidžiai vaikštinėja panamiais.

Kartą buvau prisijaukinusi varniukę.

Ji mane visur lydėdavo: į miškelį, prie upės, į sodą, net į krautuvę.

Tik į kapines nelydėdavo. Sako, kad paukščiai jaučia žmogų, ypač kai jam skauda širdį.

Joana Danutė Zilaitytė

Profesorius Vytauto Betneto išmintis

- Draugų įsigyk jaunystėje: senatvėje lengva įsigyti tik ligų.
- Veltui negaišk laiko ir neieškok saugojimo kameros savo proto bagažui: tokių kamerų nėra.
- Visur ir visada daryk kitiems kiauylstes, tuomet mažiau jų darys tau kiti.
- Garsiai neskaityk tarp eilučių. Įgris – nesidžiaugsi.
- Atsisakyk, kol ne vėlu: paskui gali būti per vėlu.
- Jei esi labai padorus žmogus, gėdykis savo nuogų minčių.